

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 162

Maribor, sobota 19. julija 1930

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Končni cilj nemških plebiscitnih slavnosti

Že včeraj smo ponovno — na podlagi dogodkov v avstrijskem parlamentu — ugotovili, kako enotno in složno nastopajo v Avstriji — in tudi v Nemčiji — vse politične, kulturne, obrambne, gospodarske in vse druge organizacije in stranke in kako najhujši socijalni-demokrat sedi poleg najbolj zagrizenega klerikalca odnosno vsenemca. Nacijonalizem spaja te tako nasprotno elemente, ljubezen do nemštva in sovraštvo do slovanstva — družji najhujše politične nasprotnike v eno samo telo, da si gre samo za kosček zemlje, prepojene s slovanskim znojem in s slovensko krvjo, zemlje, »kjer narod naš dokazuje hrani« — še dandanes!

Vsakdo ima pravico slaviti jubileje, kakor pač ve in more. Slavimo jih mi, zakaj bi jih ne slavili Korošci in Avstrijci z rajhovci vred. Vse to je res in leži na dani. A prav tako je res, da so tudi proslavam jubilejev postavljene meje, katerih ni dobro prekoračiti ne v moralnem in tudi ne ne v gmotnem oziru. Zakaj, če proslavlja moj sosed jubilej stavbe svoje hiše s tem, da zažge mojo, se bom lepo zahvalil za tak jubilej jaz, zahvalili se bodo pa tudi drugi. Vsakdo me bo imenoval za norca, če pri jubilejski proslavi mečem denar skozi okna in vrata — po zaključku proslave si bom pa zopet dal malho na ramo in šel prav tako berač, kakor sem hodil prej.

Ako se pa proslavljajo jubileji, preko moralnih in gmotno dovoljenih mej, potem to niso več jubileji, ampak je stvar docela drugačna, ter nosi tudi drugo ime, pa čeprav se skriva za besedo jubilej.

In to je ravno tisto, kar se danes goji na Koroškem pod patronanco obeh nemških vlad in s sodelovanjem vseh strank. Le nepoznavalec razmer in skrajni naivnež bi sodil, da se avstrijski parlament sestane po zaključku zasedanja še k slavnostni seji radi koroškega plebiscita in votira na tej seji 24 milijonov samo za to, da bo koroška vlada pripravila te proslave — da se torej vse to godi za golo proslavo jubileja. Da bi Avstrija kar tako le metala milijončke skoro za prazen nič skozi okno, da bi še v izdatnejši meri »švicali« razni drugi fondi pod različnimi pretekami — samo radi desetletnice klavne ter s skrajnim terorjem in po veliki naklonjenosti nekaterih velesil dosežene zmage — ali res dobite na svetu normalnega človeka, ki bi vse to resnično verjel?!

Nemčija in Avstrija žrtvueta velike moralne in še večje gmotne sile — ne radi plebiscita — ampak radi bodočnosti naše Koroške. Zakaj ravno pri plebiscitnih slavnostih se lahko zopet enkrat poživijo akcija za priključitev Avstrije k Nemčiji, za katero stremite obe državi. Oficijsko vodil-

Ob krsti Toneta Maleja

POGREB PONESREČENEGA BORCA SOKOLA BO JUTRI OB PRISOTNOSTI KRALJEVEGA ODPOSLANCA.

Sinoči ob osmih so množice ljubljanskega meščanstva s tugo v srcih prihiteli na kolodvor, ko se je pripeljala iz Luxemburga preko Monakova v domovino krsta s truplom smrtno ponesrečenega Sokola br. Toneta Maleja. Ob spremstvu številnih potrlih Ljubljančanov, zastopajočih ves užaloščen jugoslovanski narod, so prepeljali pokojnika na Tabor, kjer pristopajo danes ves dan turbotne vrste ihtčega naroda h katafalku, da se posloje za vedno od enega najlepših Sokolov. — Pogreb bo jutri dopoldne v Ljubljani, popoldne v Bohinju. Ob 9. zjutraj pojde žalni sprevod s Tabora na glavni kolodvor, ob 11.45 odpelje vlak pokojnika v Boh. Bistrico. S tem vlakom odpotuje tudi članstvo in občinstvo, ki se udeleži pogreba v Boh. Bistrici. Udeleženci pogreba v Ljubljani in Boh. Bistrici z območja ljubljanskega direktorija imajo četrtinsko vozno ceno. — Kakor je bil veličasten žalni sprevod v Luxembourg samem ob prisotnosti zastopnikov luxembourškega dvora, vlade in ostalih najodličnejših osebnosti, ta-

ko in še bolj bo izkazal poslednjo čast svojemu bratu-borcu jutri naš narod. Pogreba se udeleže poleg sokolskega članstva od blizu in daleč tudi zastopnik Nj. Vel. kralja ter predstavniki civilnih in vojaških oblastev.

Sokolski domovi širom Jugoslavije so se od leta čimino in povsod se prirejajo žalni sestanki v spomin nepozabnega brata Maleja.

Žalna seja mariborskega Sokola-Matice.

V počastitev spomina Antona Maleja, tragično preminulega Sokola, se je vršila včeraj žalna seja odbora in prednajaškega zbora Sokola Maribor-matica. Starosta dr. Boštjančič je v kratkih, v srce segajočih besedah izrazil bol mariborskih Sokolov nad izgubo brata, ki je v najvišjem naponu mladih sokolskih sil omahnil prezgodnji smrti v objem Sokolu I v Ljubljani je bila poslana sožalna brzojavka. Društvo se po deputaciji udeleži pogreba. Slava spominu Antona Maleja!

Pred strastno volilno borbo v Nemčiji

BERLIN, 19. julija. Proglasi posameznih političnih strank po včerajšnjem razpustu parlamenta kažejo, da bo volilna borba ena najhujših, kar jih je kedaj bilo v Nemčiji. Socijalno-demokratski proglas napada meščanske stranke ter jim očita, da so prekršile ustavo. Nemško delavstvo, pravi proglas, bo poskrbelo za to, da drevesa diktature ne bodo zrastle do neba. Nemčija ne sme postati in ne bo postala Italija!

Francozi o položaju v Nemčiji

PARIZ, 19. julija. Tukajšnji listi zelo pesimistično presojujejo politični položaj, ki je nastal po razpustu nemškega parlamenta. Listi dvomijo o ustavnosti razpusta in kritizirajo državnega predsednika Hindenburga, izražajoč bojazen, da bodo nove volitve prinesle ojačanje ekstremnih strank, kar bo zelo neugodno uplivalo na nemško zunanjo politiko: Nacionalistični »Echo de Paris« ugotavlja, da bo kriza v Nemčiji zadala smrtni udarec načrtu Brianda glede pan-evropske unije.

ni državniki napram zunanji javnosti kaj radi povdarjajo, da ta problem še ni aktualen. Na drugi strani pa uporabijo vsako priliko, da ga v domači in napram tuji javnosti vzdržijo — aktualnega. In Nemci prav dobro vedo, da bode to vprašanje stalo morda preje pred odločitvijo, predno si sami mislijo, čisto gotovo pa preje, predno si mislimo mi. In zato nalagajo gmotni in moralni kapital sedaj na Koroškem, da jim bo ob tem času nosil bogate obresti. Zato sejejo sedaj, da bodo želi, ko bo vprašanje priključitve dozorelo. Zakaj tudi taka vprašanja zore in tudi dozore čisto gotovo, ko pride pravi čas.

Urugvaj — Peru 1:0

MONTEVIDEO, 19. julija. Urugvajski nogometna reprezentanca je včeraj premagala enajstorico republike Peru 1:0.

Z okrožnega sodišča.

Te dni je vodil poslednje kazenske razprave na mariborskem sodišču sodnik okrožnega sodišča višji sodni svetnik g. Janko Guzelj, ki je dosegel zakonito službeno dobo in stopi po sodnih počitnicah v pokoj. Nadsvetnik g. Guzelj je bil markantna osebnost našega okrožnega sodišča, znan po svojih izrednih jurističnih sposobnostih in zelo priljubljen zbog svoje koncilijantnosti tako med tovariši kot tudi pri odvetnikih in občinstvu.

Poročil se je

pri Sp. Kungoti dne 16. tm. g. Belec Janko, učitelj pri Sv. Juriju ob Ščavnici z gđ. Zorano From, učiteljico pri Kapeh. Mlademu sokolskemu paru želimo obilo sreče!

Kolesarske srake

ne prenehajo s svojim nepoštenim poslom. Trgovskemu potniku Ivanu Majcu je zginilo sinoči dvokolo v Ljudski kleti v Grajski ulici, mesar Konrad Kirbiš pa je bil včeraj popoldne v mestni klavnici ob svoje kolo znamke Puch.

Na drugi strani pa je desetletni jubilej plebiscita najlepša prilika, da se nemškim deželanom natrosi nekaj peska v oči, slovenskim Korošcem pa zamaši usta, da ne vprašajo, kje so ti iste slovesne obljube ustmene in pisane, katere so dajali pred 10 leti gg. Schumy & Co. v imenu vlade o narodni pravičnosti, gospodarskem napredku itd. Z eno besedo: kje je danes tisti raj, katerega so obljubljali slovenskim in nemškim Korošcem pred plebiscitom? Kar so grešili v desetih letih, to hočejo prikriti napram ljudstvu in napram sebi — s proslavami!

A naoram nam tega ne bod orikri!

Oživiljena priroda

se giblje in dviga k življenju bujnemu novemu, ko ji je obilni dež razklenil verige ječe suše. Še nas je pretekli terek nebo zopet izdatno poškopila (1 cm 2 mm vode), da so že pričeli tudi potočki dihati. Hvala Bogu, hudiču pa figo za obilni mokri blagoslov, vse se zdaj giblje, veselo živi, upanje v dobro povsod se smeji. Vsedobro nebo nam ostani naklonjeno, dok da bo čirček odpel. — Slovenjgoričan.

Občni zbor muzičarjev.

Tukajšnja podružnica Saveza muzičarja kraljevine Jugoslavije, podsaveza Ljubljana, je imela 17. tm. svoj občni zbor v kavarni Bristol v Mariboru. S strani navzočih so bile podane težke in utemeljene pritožbe glede tega, da zasedajo muzičarska mesta v Mariboru tujci in nepoklicni muzičarji, domačini pa — ki so že po 14 in več let poklicni muzičari — pa so po cele mesece brez zaslužka. Naloga oblasti je, da tujcem ne pusti odjedati domačinom kruha. V novi odbor podružnice je izvoljen za predsednika g. prof. Glasbene Matice Ludovik Comelli.

Štiri mesta strojnikov

so razpisana za vodstvo cestnih valjarjev in traktorjev v banovinski službi. Prosilci morajo biti izprašani šoferji in mehaniki ter večji popraviljalnih del na traktorjih in motorjih.

Novo motorno brizgalno

majhne tipe si je nabavilo Prostovoljno gasilno društvo v Studencih, koja prispe v najkrajšem času, tako, da bo slovesna blagoslovitev že dne 17. avgusta.

Divjanje viharja.

Že preko dne je vlek včeraj tako neprijeten in sumljiv jugozapaden veter, prinašajoč sedaj neznosno tropsko sopročno in trenutek za tem pravo jesensko hladno sapo, da ni bilo pričakovati v vremenu kaj prida. Proti sedmi uri zvečer pa je pridivila nevihta preko Pohorja in vsul se je težak dež. Spremljal ga je močan veter, ki je lomil veje in napravil na sadnem drevju v okolici precejšnjo škodo. Na Dravskem polju je bilo tudi nekaj toče, ki je k sreči kmalu prenehala. Iz krajev bivše mariborske oblasti ni nikakih vesti o podobnem divjanju elementov, kakršnega so imeli do bro uro pred našo nevihto v Kranju, kjer je orkan povzročil v mestu in okolici strahovito razdejanje.

Aretirana razgrajča.

Sinoči okoli polnoči se je spravil neki Friderik C. nad cestne pometače na Glavnem trgu ter jih na lepem pričel zmerjati. Ker kljub intervenciji stražnika ni opustil svojih rovtarskih manir, so ga morali aretirati in postaviti za rešetke pri Grafi. — Kmalu za tem je prikolovratil na Glavni trg neki Leo H. ter kot naprošen razgrajal in tulil nemške melodije. Tudi ta brezobzirnež ni hotel ubogati stražnika in je dobil zato plačilo pod ključem.

Ljudje, ki so bolni na žolčnih-tedvičnih in kamenih v mehurju ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« voda sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinčno odvajalno sredstvo tako, da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, nategani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Na Kozjak! Na našo mejo!

K PROSLAVI PRAZNIKA Sv. ALEŠA NA PANKRACIJU 20. tm.

V neki latinski, od nemškega uradnika sestavljeni listini iz l. 1222. beremo ime: Pocher za Pohorje, Welik za Velko, Lubenz za Lobnico, Holern za Bezeno; na tem primeru vidimo, kako so Nemci, po večini Bavarci, skušali slovenska krajevna, gorska in rečna imena prikrojiti svojemu lastnemu jeziku ali pa jih dobesedno po njihovem pomenu prevesti na nemško, odkar so naše prednike z mečem v roki premagali in jih potem s križem krščanske vere oblagodarili. V tisti čas spada tudi nemška beseda za naš Kozjak, Pocchesrucge. Ta pozneje Pobruck, Kozji hrbet, je stal in ostal več kot tisoč let, dokler ni do polovice izginil v plamenih svetovne vojne in v požrtvovalni borbi Maistrovih borcev. Samo do polovice! Kajti naša severna državna meja gre od Sv. Križa na vzhodu do Košenjaka nad Dravogradom na zapadu nepretrgoma po njegovem hrbtu; tako so samo njegovi južni, proti Dravski dolini nagnjeni obronki prešli v našo last; njegovo severno pobočje pa je ostalo v območju nemške politične in državne oblasti in pod uplivom nemške kulture, dasi spada po narodnosti in krvi svojega prebivalstva, zlasti onega v gornjem delu Pesniške doline, k slovanski državi. Če delaš po njem grebenske izlete od Sv. Križa do Sv. Duha na Ojstrem vrhu, od tod preko Čermenice na Kaplo in k Sv. Pankraciju, ali v njegovem razpadnem odseku na Košenjak in k Sv. Vrbanu, povsod te spremlja beli mejnik in te spominja, da je tu konec naše in začetek tuje zemlje in tuje oblasti.

Ako je res, da je najboljša obramba vsake države zvesto prebivalstvo in da je zlasti treba na mejah trdnega, zavednega in požrtvovalnega rodu, potem ni dvoma, da moramo baš obmejnemu Kozjakovemu pogorju in njegovemu prebivalstvu posvetiti vso našo pozornost, da se gospodarsko dvigne in materijelno ne gov položaj zboljša, posebno pa, da se v narodnem, kulturnem in državnem pogledu ojači in okrepi do one stopnje, da bo vsako njegovo selo pomenilo majhno trdnjavo za našo državo. Da je bil ta velezanimiv, severno nad Dravo ležeči del naše ožje domovine s svojimi ljubkimi vrhovi, kopami in planjami, s svojimi krasnimi, razglednimi točkami, šumami in vinogradi dosedaj precej zanemarjen, kdo bi to tajil? In vendar v našem Podravju za planince, za male in velike, za mlade in stare, ni nič lepšega in prijetnejšega nego je izlet spomladi in jeseni po vrhah in rebrih včasih muhasto zveržene Kozjaka. Ko na Pohorju še nič ne zeleni in nič ne cveti, se sprehaš tu po zelenečih travnikih mimo duhtečih vrtov, ki obdajajo lepe bele domove. In kadar trta zori in črček prepeva in te klopotec kliče, si zopet ne moreš misliti lepšega kot izlet k Sv. Vrbanu, zaščitniku naših vinogradov, k Sv. Križu, ali na Janžev vrh nad Selnico, kjer povsod do najnižjih leg uspeva kakor v naših Slov. gor. vin-

iska trta. Res je sicer, da večje družbe izletnikov ne morejo povsod najti primernih prenočišč; toda v krajih, kakor so Pernice, Remšnik, Kapla, Ostri vrh in Sv. Križ, si za silo izletnik že lahko pomaga. Pa tega toliko treba ni, ker se izleti k posameznim točkam iz doline prav lahko izvršijo v enem dnevu.

SPD je že od vsega začetka, odkar je začelo delovati, vršilo svoje delo, svoje ogromno delo, v narodnem, domoljubnem in rodoljubnem smislu. Da je sedaj naša podružnica, ki ima toliko dela in skrbi na Pohorju, tudi še pritegnila v svoj delokrog naše območje Kozjakovo in Kobansko pogorje in tam uredila za turistični promet novo planinsko postojanko pri cerkvi Sv. Pankracija na Radljah tik ob državni meji, pomeni važen in velepomemben korak naprej, in sicer v vsakem oziru, ne samo v turističnem in tujsko-prometnem, temveč tudi v narodnem in državnem. Kdor je kdaj hodil po teh bregih in hribih, kdor je kdaj govoril s temi našimi obmejnimi ljudmi in njihovimi učitelji in duševnimi pastirji, tisti ve, kako dobrodošel je med njimi slovenski izletnik, ve, kako prijazno in spoštljivo znajo ljudi sprejeti, ve pa tudi, kako je tem ljudem in zlasti mladini nad vse ljuba, draga — slovenska knjiga; ljuba in draga, pa tudi potrebna, ponekod le prepotrebna. Zato je tudi popolnoma umestno, da se je v našem mestu ustanovil sicer pod okriljem in v okviru podružnice SPD poseben odsek »Meja«, ki vsakomur že s svojim naslovom pove tudi svoj namen in smoter. Kdor pojde — in teh bo gotovo vedno večje število — na Kobansko, k novi planinski postojanki na najsevernejši točki naše Dravske severne meje, naj ne misli samo na telesni užitek in na blagodat gorskega izleta v duhteči zeleni planinski svet; misli naj tudi na višje cilje in smotre takih izletov; pa naj se vrše posamič ali v večjih skupinah ob prazniku Sv. Aleša. Od vseh strani se bo na ta dan — v nedeljo 20. tm. — okoli cerkve ledenega moza, sv. Pungraca in njegovega tovariša sv. Aleša in v prijetni senci treh slovanskih lip zbral narod. Prišli bodo zopet iz doline, iz Marenberga, iz Brezna in z Vuzenice, z vrhov in hribov, z Remšnika, od Kaple in z Ostreke vrha, od Sv. Treh kraljev, od Sv. Primoža, s Pernic in nekateri preko meje. Naj ne bo mestnega izletnika, naj ne bo zavednega slovenskega planinca, ki ne bi prinesel med naš obmejni narod k novi plan. postojanki »Pungracu« v naravnem s seboj vsaj — eno slovensko knjigo ter jo odložil v ljudski knjižnici v šoli na Remšniku. Ta in slovenska pesem delata čudeže in jih bodeta delala, tako da bo kmalu pozabljen stari »Pocchesrucge« in bo naš Kozjak — naše Kobansko — tudi po svojem duhu in sv. Pankracij s svojim tovarišem sv. Alešem vred tudi po utripanju srca — slovenski, jugoslovanski.

Dr. Fr. M.

Nove zastave dobe jugoslovenski polki na rojstni dan prestolonaslednika Petra dne 6. sept., ko se bodo vršile tudi velike vojaške svečanosti. Nove zastave bodo jugoslovenske trobojnice z državnim grbom na obeh straneh in z napisom »Z vero v Boga!« na eni ter »Za kralja in očetnjavo!« za drugi strani, en napis v cirilici, drugi v latinici.

Državni nameščenci in upokojenci — odtegljaji za odkupnino osebnega dela.

V smislu razpisa gradbenega ministrstva od 7. junija 1930, št. 42.293 in skladno z odlokom finančnega ministrstva od 24. junija 1930, št. 83.570/II se bo za kritje stroškov pri gradnji in vzdrževanju banovinskih in občinskih cest odtegnil od prejemkov za mesec avgust 1930 kot odkupnina osebnega dela vsem aktivnim in upokojenim državnim uslužbencem in sicer aktivnim drž. nameščencem na 3 dni odpadajoči znesek, to je 10. del mesečnih aktivnih prejemkov (brez stanarine in vsakršnih doklad), vsem drž. upokojencem pa na 3 dni odpadajoči znesek, to je 10. del mesečnih pokojninskih prejemkov (brez doklad). Prednje se objavlja, da ne bo nepotrebnih reklamacij in povpraševanj.

Rdeči križ na Pobrežju.

Krajevni odbor Rdečega križa na Pobrežju je priredil v nedeljo, dne 6. julija, dopoldan cvetlični in nabiralni »Dan Rdečega križa«, popoldne pa vrtno veselico pri gospej Balonovi. Pobreške gđ. samaritanke in druge so pri prodaji znakov in cvetlic svojo nalogo častno rešile. Za zabavo je skrbela dobro izveščana in marljiva godba »Glasbenega društva železničarjev«. Posebno zanimanje so vzbujali venčki slovenskih narodnih pesmi. Pri veselici je sodelovala vrla »Zarija«, ki je podkrepila zabavo s svojim izbranim petjem. Kakor vselej, je tudi tokrat z jedili in dobrim vinom kar najbolje postregla ga Balonova. Po šotorih pa se je točilo pivo, dobivale so se hrenovke in turška kava. Cela prireditel je precej dobro uspešna. Pogrešali pa smo več inteligence, ki se takih dobrodelnih prireditev čisto rada izogiblje.

Časopis za zgodovino in narodopisje.

Skupni 3. in 4. zvezek prinaša zanimive odlomke iz slovenske literarne zapuščine Stanka Vraza iz peresa dr. Fr. Ilešiča; istotako zanimiva je razprava dr. Travnerja in Baumgartnerja o srednjeveških novicah v krajih, kjer so bivali Slovenci; za literarne zgodovinarje znamenito je vsekakor razkritje dr. Fr. Kovačiča, da je našel pogrešani »Kaloški rokopis« v Slomškovi osebni knjižnici. Izvestja so polna novih literarno- in kulturnozgodovinskih razkritij.

Razid društva.

K naši včerajšnji vesti, da se je društvo državnih upokojencev in upokojenk v Mariboru razšlo, moramo pristaviti še pripombo, da ne obstoja več samostojno društvo, da pa tvori v bodoče z odborom in vsem članstvom vred podružnico enakomenovanega društva, čigar centrala je v Ljubljani, Franciškanska ulica 6.

Nemški vpad v Srbijo jeseni 1915.

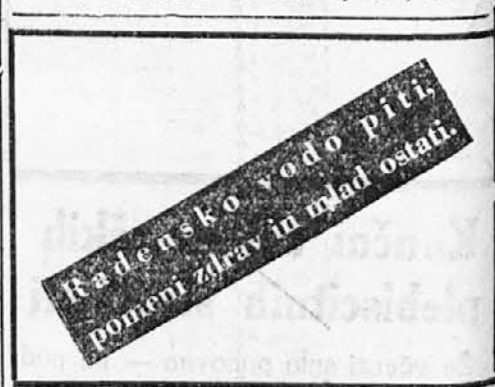
V Nemčiji je izšla knjiga Friderika Woltersa z naslovom »Prehod preko Donave in vpad v Srbijo v jeseni 1915«. Knjiga je sicer pisana z vidika nemškega oficirja, ki je sodeloval pri tem vpadu, a je po vsebini tudi za Jugoslovane zanimiv zgodovinski prispevek naših osvobodilnih bojev. Iz suhoparnih pripovedovanj o premikanju Bavarcev preko Donave je šele razvidno, kakšni srčiti boji so se tam vršili za vsako ped zemlje. Pisatelj pripoveduje, da je samo dne 15. okt. 1915 v bojih pred mestom Požarevac padlo 15 oficirjev in 600 vojakov-Bavarcev, a nasprotno le 200 Srbov. Knjiga tudi slika, kako so Nemci prevažali iz Srbije uplenjene stvari in zlasti kovine pošiljali v domovino, medtem ko so Avstriji prepuščali le jetnike, ker je bila tako sklenjena pogodba. Knjigo je dobili tudi v mariborski »Ljudski knjižnici« v Narodnem domu, ki je pravkar nabavila tudi še zanimivejšo knjigo odličnega češko-nemškega pisatelja Egona Ervina Kische iz njegovega dnevnika bojev v Srbiji leta 1919: »Schreib das auf, Kisch!«

Špeharski trg.

Danes so imeli špeharji na 25 govedih 36 zaklanih svinj, 8 telet, 1 telico in 168 košvinskih drobovin.

Ciril-Metodarska slavnost na Muti.

Ne smemo prezreti veselice, ki jo je priredila Ciril-Metodova podružnica Muta-Vuzenica dne 6. tm. na Muti. Prav mnogo so si prizadevali prireditelji, osobito obitelj predsednika C. M. podružnice g. Perkova, da bi nudili obiskovalcem vse, kar le mogoče. Izbrali so si tokrat prvič krasen prostor pod senco gostih kostanjev tik šole. Toda na žalost je splašala mnoge bližnje in daljnje prebivalce ves dan neprestano preteča nevihta z zamolkem grmenjem. Tudi so kvarile obisk kar štiri cerkvene svečanosti v bližnjih cerkvah, požarne slavnosti v Dravogradu in Mežici, kamor so bili obvezni se udeležiti gasilci iz Dravske doline, in končno še za kmete tekma v Slovenigradcu. Pač pa je bila velika udeležba iz Maribora. Poleg mnogih drugih je bil tam tudi član glavnega odbora CMD g. nadzornik Tomažič. Pevsko društvo »Drava« je nudilo krasen umetniški užitek s petjem narodnih pesmi. Razveseljivo je bilo opaziti, da so

sodelovale pri prireditvi v šotorih številne dame, kojim radi prejšnje vzgoje še ne teče gladko slovenski jezik. Toda dobro voljo kažejo za dobro stvar, saj gre za otroški vrtec, ki je bil ustanovljen od CMD. Obisk na tej prireditvi sicer ni bil tak, kakor bi si želeli in kakor je bil na prireditvi lansko leto ob istem času, to pa iz gornjih razlogov. A to ne sme omalodušiti nad vse požrtvovalnih prireditev in vodstva podružnice. Naj vztrajajo naprej na začrtani poti! Kar ko težavno, bridko in požrtvovalno je narodno delo v takih krajih, zna ceniti oni, kdor ima le količjak vpogleda v razmere na meji. Le ta bo pravilno sodil, upošteval in cenil delo. Poročevalcu v sobotni štev. »Večernika« pa bodi povedano, da nimamo na Muti razen učiteljstva in dveh uradnikov v tovarni, narodnih ljudi. Biti moramo veseli, da se pridobijo drugi starejši tržani za sodelovanje pri slov. narodnih prireditvah, četudi so bili strogo vzgojeni v samo tujerodnem jeziku. Mlajši zarod že vzgaja in bo vzgojila narodna šola. Želeli bi le in priporočali narodnim činiteljem, da bi skušali dobivati stike tudi s priprostim in kmetskim prebivalstvom, kar se je svoječasno po prevratu že gojilo.

Sprejem gojencev.

Komanda mašinske podoficirske šole vojne mornarice v Kumboru (Boka Kotorska) razglašča, da sprejme v tekočem letu 100 gojencev iz meščanstva v starosti od 15 in pol do 18 in pol. Rok za prijave poteče 31. 8. 1930. Natančnejši sprejemni pogoji so interesentom na vpogled med uradnimi urami v mestnem vojaškem uradu v Mariboru, Slomškov trg št. 11.

Sobota 19 **Sobota 19**
REDUTA LETNE NOČI
VELIKA KAVARNA

Družinski večerni koncert
danes v soboto v hotelu Halbwidl. V nedeljo jutranji in večerni koncert. 2069

Pobrežje — slavnost.

Neugodno vreme preteklo nedelje je gasilnemu društvu pokvarilo ves program. Razen impozantne bakljade na predvečer ni moglo ničesar izvršiti. Gasilci imajo sicer radi mnogo vode pri svojem delu, ob takšnih prilikah pa jim je ljubša suša. To je konstatiral tudi delegat strojnih livarn iz Ljubljane, ki je hotel zastopati tovarno pri slovesnosti. Občudoval je sicer našo lepo opleteno nevesto, a vreme ni dopuščalo, da bi jo slišal tudi govoriti. Zato pa v nedeljo ob pol dveh pop. vsi na Pobrežje na določen prostor; če bo slabo vreme, pa ob 3. pred gasilski dom. Program ostane isti. 2064

Mariborski in dnevni drobiž

Priprave za plebiscitne žalne manifestacije v Mariboru in okrožju

so se pričele. Sestavljen je bil te dni iz zastopnikov vseh obrambnih in kulturnih organizacij poseben odbor, ki bo izvršil vse potrebne priprave za dostojni potek žalnih manifestacij ob 10letnici koroškega plebiscita kot odgovor na izzi-valne nemške prireditve na Koroškem. Slovenska in hrvatska imena beograjskih ulic.

Občinski odbor beograjske občine je v svoji seji 17. tm. sprejel predlog, po katerem se cela vrsta ulic preimenuje na imena odličnih hrvatskih in slovenskih mož. Tako bo imel Beograd v bodoče med drugimi tudi Tavčarjevo, Krekovo, Trubarjevo, Jenkovo ulico itd.

Mesta cestarjev

je razpisala banska uprava, ki potrebuje za območje okrajnega cestnega odbora v Kozjem 4 banovinske cestarje, v Kojnicah 3 in v Marenbergu enega cestarja.

Prodaja nepremičnin.

Albert in Amalija Kropsch v Taborski ulici 11 sta prodala Antonu, Matildi in Tereziji Bäuerle za 250.000 Din hišo št. 3 v Frankopanovi ulici. — Angela Skušek na Livadi 5 je prodala prej omenjenim Bäuerle za 420.000 Din hišo št. 5 na Livadi.

Službeni List

št. 14 z dne 18. jul. objavlja zakon o nakupu in prodaji obveznic državnih posojil kraljevine Jugoslavije in srečk Srbskega rdečega križa na obroke; zakon o prevozu monopolovanih predmetov skozi Jugoslavijo; uredbi osrednje vlade o javnem nadzorstvu nad predmeti za občo uporabo; pravilnik o pristojbinah za kontrolo zdravil biološkega izvora; izpremembe in dopolnitve k pravilniku o zobozdravnih in zobotehnikih.

Nemški državni zbor

je državni predsednik Hindenburg 18. tm. razpustil. Nove volitve bodo 14. septembra.

Kulturne vesti

Naša doba, številka za številko te naše revije bolj dokazuje, kako je bila potrebna, kajti prej niti imeli nismo foruma, pred katerim bi bili lahko razpravljali o nešteti problemih, ki segajo naravnost v osrčje dobe, v kateri živimo. Še lepši napredek pomeni doseta številka, ki je pred nekaj dnevi izšla z bogato in pestro vsebino. V njej srečujemo prvovrstne publiciste: dr. Franceta Goršiča, univ. prof. A. Maklecova, dr. B. Škerlja in druge. Številka je v glavnem posvečena mladinskim vprašanjem in govori o pravih zaščitah mladine, o državi in družbi v borbi zoper zločinstvenost mladine, o vprašanju spolne vzgoje itd. Zelo bogat je tudi »Kulturni obzorik« in zanimiv »Politični pregled«. »Naša doba« stane letno 120 Din in se naroča pri upravi v Ljubljani, Knafljeva ulica 5.

Popotnik. Izšla je dvojna skupna št. 9. in 10. skatero se je zaključil 51. letnik. Številko je prvič uredil novi urednik g. M. Senkovič in prinaša sledeče sestavke: Perspektiva; Učiteljsku Dravske banovine; Dr. Stanko Gogala: K polemiki o »novi« in »stari« šoli; M. Senkovič: Šolsko nadzorstvo po načelih delovne šole; F. Jandl: Katere činitelje moramo upoštevati pri vzgoji mušopoljske dečice; Ciril Hočevar: Telovadba in strnjeni pouk; Drago Bikuc: Praktična slovnica; Vilim Kunst: Šola in radio; Janez Perenič: Bolgarsko šolstvo; Osterc: Nagrada odličnjakom; France Jandl: Kritika učiteljskih tipov; Vlado Klemenčič: Eklane na naših osnovnih šolah; Anka Mešičkova: Učitelj umetnik pred 100 leti. Pestro sta tudi rubriki »Pregled« in »Ocene«. Kakor izgleda, so se z uredništvom spremenili deloma tudi sotrudniki. Nekateri prejšnje pogrešamo, oglasilo pa se je več novih.

Domači prijatelj. Ta ilustrirana družinska revija s prilogo »Naš obzor« je ostala tudi letos nespremenjena, le da prinaša še manj izvirnih del. Živi skoraj samo od prevodov. V sedmi številki, ki je te dni izšla, prinaša Ivana Vuka črtico »Ne poudenjaj moči slabotnejšega« in prevoje pesmi K. Balmonta »Prod«, Campoamorja »Opravičba« ter Tiha »Žalost«. Prvi dve je poslovenil Alojzij Gradnik. Slede pa: E. Helfai »Žepni tate«, črtica; Selma & Kassab »Zvenele krizanteme«, črtica; Desetletnica Šentjakobskega gledališkega odra; Gledališki pregled; O tuberkulozi; Kako se pomladimo; O ženskah in moških itd. V »Našem obzoru« so sledeči prispevki: J. Kučera: Janko in Vera (prevod); Julij Nardin: Čarovnik; Léon Lambry: Nepristni kozak (prevod); Tetoviranje kot okrasek človeškega telesa; Stanko Mencinger: Atene, Delfi in še kaj; Ali so živelj z maji ali niso; Chicago; To in ono in za kratek čas. Krög sotrudnikov obeh časopisov je absolutno preozek, kar ni samo na kvar kvaliteti, ampak tudi — tržnemu uspehu.

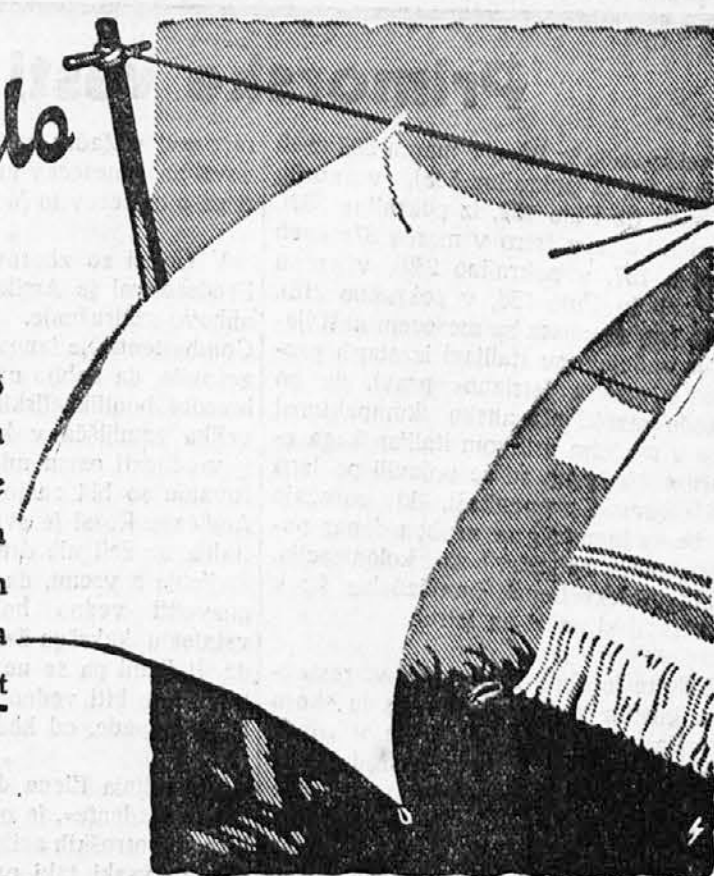
Žena in dom. S tem ženskim mesečnikom smo Slovenci dobili za naše razmere nenavadno razkošno revijo, ki pa ima isto napako kakor vse druge, da ne izhaja isto dovolj redno in da rada družje številke. Tako sta sedaj izšli 6. in 7. številka v skupnem zvezku. V knjižnem delu prinaša prevod novele »Mati«, delo nemškega, zelo čislane sodobnega pisatelja Leonharda Francka. Prevel jo je Mile Klopčič. Nadaljuje se Gabriele Preissove koroška povest »Potočnikova Truda« v prevodu Ivana Podgornika. Gustav Strniša pa objavlja »Amerikansko novelo«. Slede razne drobnarije za ženo in dom in obširno poglavje o modri. Številki je priložen lesorez »Kristus«, delo akad. slikarja Elka Justina. Tudi tu torej prevladujejo prevodi! Znamenje časa ali urednikov?

Jugoslavija. Beograjski Ruski arhiv je izdal v Parizu 350 strani obsegajoči zbornik, ki nosi goreni naslov in seznanja Ruse z vsemi problemi Jugoslavije in Jugoslovanov. Posamezne sestavke so poleg urednika napisali Slovenci, Hrvati, Srbi in Bolgari. Od Slovencev je sodeloval samo dr. Bogomil Vošnjak s studijo o slovanski filozofiji kulture.

Križa knjige. V Beogradu so nedavno priredili prvi semen za knjige, ki je zelo dobro uspel. Nekateri knjige, posebno novele, so se celo razprodale. Mi smo na tem mestu že opetovano predlagali, da bi se tak semen priredil tudi pri nas. Ali bo sedaj po beograjskem uspehu kaj več bodjetosti in dobre volje? Dvomimo.

Že visi Vaše snežno belo

sveže dehteče perilo! To je Persilovo delo! Tako hitro in lepo, tako brez truda in varčno pere Persil! Toda: Persila je treba vzeti vedno v pravilni meri, na vsake dve in pol do tri vedra vode en zavitek Persila. Rastopiti ga je treba v hladni vodi in perilo samo enkrat kratek čas kuhati!

Persil je Persil!

K petnaestletnici prve specialne karte v Sloveniji

ZNAMENITE KAMNE PIRAMIDE NA POLJU PRI SLIVNICI IN RAČAH. — KAKO SO PONEMČEVALI NAŠA KRAJEVNA IMENA.

Vzhodno od Hotinje vasi — južno od Maribora — in severno od Stanošine — južnovzhodno od Rač — opazi postranski potnik v sredini njiv po eno veliko kameno piramido iste zunanosti na razdalje 5.75 km. Peščenec, iz katerega ste izklesani, je že precej preperel in napisl na njih obrnjeni proti sebi, niso več zanesljivo čitljivi. Domačini že ne vedo več pravega pomena teh spomenikov; eden mi je hotel celo vsiliti bajko, da so tu pokopali stotine padlih Turkov, zato nimajo »nagrobniki« tudi nič križa itd.

Zgodovina teh piramid je pa vseskozi drugačna. Tukaj so namreč l. 1860 izmerili in ustallili temeljno črto za kartografični popis jugozapadnih avstrijskih dežel. Piramida tik Hotinje vasi je tvorila severni konec te črte (»Nördlicher Basis-Endpunkt«) in ona pri Stanošinih južnega (»Südlicher Basis-Endpunkt«). V sredini obeh je bila označena »Basis-Mitte« z manjšim kamnenim znamenjem.

Tako je ostalo vse do l. 1880. Začetek resnega topografičnega dela se je namreč čimdalje zavlačeval, ker je ležalo avstrijski vladi predvsem na srcu, da se kot prve izmapirajo dežele ob ruski meji, ker so vojne priprave radi vedno rastoče napetosti političnih razmer med Avstrijo in Rusijo to zahtevale. Vsekakor je pa bil južni del naše črte l. 1875 vnovič remerjen, ker se je izkazala prva meritev kot premalo natančna.

Prve priprave v naših krajih za kartografična dela v vojne svrhe, torej v večji meri, so se pa začele že davno prej z merjenjem triogelnikov na astronomični podlagi. Takih triogelnikov je izmeril nadporočnik baron Rochepine tekom poletja 1808 pri naš ob bazi Sv. Vrbana pri Ptuj in Jeruzalemskega vrha pri Ljutomeru ter nadalje čez Kranjsko in do Gorice 17, toda uporabljal je pri tem še astronomično mrežo prelata Lisganiga iz l. 1762.

Ker je bila naslednjega leta vojska s Francozi, je omenjeni častnik v naših krajih, katere v svojih poročilih dosledno naziva kot »Windischsteyermark«, dokončal svoje delo šele v letni dobi l. 1810, ter je to potem nadaljeval na sosednem Ogrskem odnosno Hrvaškem.

Zanimiv je v poročilu tega leta opis kulturno-socialnega razmerja med Slovenci in Ogri iz njegovega stališča. On pravi, da mu slovenski kmetje ne delajo toliko težkoč in zlobnosti kakor iz bajeversstva, in da se vendar pokoravajo naredbam svojih oblasti, dočim ovirajo to delo na Ogrskem takorekoč sporazumno vse oblasti ter vsi prebivalci — izvzema samo višje plemstvo — in dopu-

ste oblasti celo pri tem težkem in pičlo plačanem delu, vojake neusmiljeno odirati pri hrani, nočevanju, pripregi itd.

Dejansko mapiranje se je po omenjenih počasnih pripravah začelo šele spomladi l. 1880. Astronomično določen temeljni trikot je obsegal točko »Bacher B« t. j. Žigrtov vrh (1345 m; zapadno od Ruške koče), »Donati B«, t. j. Rogačka gora (883 m) in grad »Wurmberg« (422 m) in se vse te oporiščne točke za izdelavo prve specialne karte (1:75.000) v Sloveniji nahajajo na listu, kateri je dobil v skupni razvidnici označbo: Prager-sko - Slov. Bistrica, cona 20, kolona XIII. — Ker je pa bilo to delo v naravi v štirih mapnih odsekih že jeseni l. 1880 popolnoma dokončano, obhajamo torej letos petdesetletnico tega važnega zemljepisno-kulturnega napredka.

Grafično izdelana in popisana je bila potem ta karta tekom l. 1881 in je bila l. 1882 že vsej javnosti na razpolago. — Mapirala sta jo nadporočnik 76. pešpolka Alois Pönisch, in asistent Aleksander Jersche, oba kot člana avstrijskega zavoda za vojni zemljepis na Dunaju. Prvi je risal in črtkal krajinski svet, drugi je pa izvršil ogrodje.

V tej zvezi moramo tudi omeniti jezikovne razmere na slovenskem Štajerju v oni dobi, ker nosi naša karta javen pečat skrajno pristranske taktike uradništva politično-upravne smeri. Uradnik te stroke je bil takrat skoro izključno kak zagrižen Nemec ali pa kaka slovenska poturica. Vsaka še tako resna zadeva je dobila končno nemško-strankarsko obeležje. Tako je bilo tudi tu pri izdelavi naše karte glede krajevnih imen.

Mapperja sta bila glede na njihova imena očitno Nemca. Pisavo krajevnih imen so pa morale kontrolirati one politične oblasti, katere nadzorujejo zemljske knjige. V našem slučaju pridejo v poštev okrajna glavarstva v Mariboru in Ptuj ter okrajne sodnije Rogatec in Sl. Bistrica. Iz oblik krajevnih imen, zanešenih v karto, pa lahko presodimo še danes politično miselnost in službeno resnost takratnih predstojnikov merodajnih uradov, ker so si vsi pri postopanju s slovenskimi krajevnimi imeni v tej karti napisali za vse čase svojo lastno oceno. Najstrastnejše se je pokazala pri tem Slov. Bistrica, kajti v tem okraju ne najdemo samo izredno mnogo vseskozi slovenskih krajevnih imen, katerim se je priznala samo nemška oblika, nego nekako v obče zlobno smer se norčevati s slovenskimi imeni. Kajti tako neuki že tudi takrat niso bili naši uradniki, da bi ne bili vedeli, da se v slovenščini ne pi-

še n. pr.: Gollop, Kranegg, Prellage, Pri-chova, Seeldorf, Verholle itd.

Vrhunec brezglavosti je pa vsekakor pripis »Camilla« pri označenju precej visoke »gomile« v ravnini severnovzhodno od Rač. Nagrobni napis pravi sam, da je bil tam pokopan rački grajščak Denike l. 1829, ker si je želel imeti grob v sredini svojega veleposestva. Tu je torej res »gomila« ne pa »Camilla«! — Veljalo je takrat kot posebna zasluga, ako je kdo le mogel zatreti kak sled slovenskega življa!

Nismo nameravali tukaj podati kake izčrpne zgodovine prve večjemerne karte naše bližje domovine, toda omena vreden je ta jubilej na vsak način, in bi bilo umestno obrazložiti naši srednješolski mladini začetkom novega šolskega leta to zanimivost mariborske okolice v zemljepisnem pouku, če že ni prilžnosti, ji pokazati one na svetu zelo redke spomenike kartografske vede povodom kakega izleta na licu mesta.

D. Žunkovič.

Prijavljanje piva.

V smislu odredbe kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani z dne 26. junija 1930 VII-No. 10.198 razglašajo mestno načelstvo mariborsko: V smislu § 37. cit. uredbe mora vsak, kdor prejme v območju dravske banovine pivo za neposredni potrošek, porabo ali prodajo na drobno, prijaviti prejetu količino v 24 urah pristojnemu oddelku finančne kontrole. Hkratu s prijavo mora plačati ustrezno banovinsko trošarino. Kdor bi prejel pivo, pa ga ne bi v določenem roku prijavil, se bo kaznoval po določbah § 77. cit. uredbe radi opustitve prijave z denarno kaznijo do 1000 Din. Če bi bila pa vsled opustitve prijave prikrajšana banovinska trošarina, bo krivic kaznovan še z najmanj dvakratnim zneskom davščine, ki se je prikrajšala, odnosno ki naj bi se prikrajšala, ali pa z zapornim do 30 dni. Kdor je doslej opustil dolžno prijavo prejetega piva, naj to stori naknadno in sicer najpozneje do vštete petega julija t. l., ker se bo po tem roku proti krivcem postopalo z vs strogošostjo.

»Rad i trud.«

Pod tem naslovom je izšla te dni v Beogradu prva številka organa delavstva, organiziranega v nacionalnih delavskih sindikatih. List bo izhajal kot tednik in se bo bavil izključno z delavskimi vprašanji. Fisan je v cirilici in latinici.

Zveza slovanskih društev v Bolgariji se je ustanovila 17. tm. na skupščini delegatov raznih slovanskih društev iz cele Bolgarije. Skupščini je predsedoval prof. Bobčev. Cilj zveze je soglasnost v delu slovanskih društev ter solidarnost na kulturni in intelektualni podlage.

Primorske vesti

Izselilo se je iz Istre v marcu 593 oseb (iz Pule 88, iz pokrajine 505), v aprilu 484 oseb (iz Pule 152, iz pokrajine 332). Priselilo se je v Istro v marcu 376 oseb (v Pulo 137, v pokrajino 239), v aprilu 373 oseb (v Pulo 158, v pokrajino 215). Izseljujejo se mesec za mesecem naši ljudje, priseljujejo se Italijani iz starih provinc. »Corriere Istriano« pravi, da bo mogoče razbiti slovansko kompaktnost samo z močnim prilivom italijanskega elementa. Nedavno so se pojavili po Istri neki videmski plemenitaši, ki posečajo dražbe in kupujejo za majhen denar posestva naših seljakov za kolonizacijo. Pulski prefekt Leone ima izdelan širok kolonizacijski načrt za Istro.

V Trstu je okoli tisoč hotelov, restavracij, gostiln in kavarn. Danes je skoro polovica restavracij in gostiln v rokah oseb, ki so prišle v Trst iz srednje in južne Italije. V središču mesta so skoro vse gostilne last ljudi iz rimske provinc. Fašistični tisk pravi, da so »Romagnoli« izvrstni gostilničarji. Režim iztebeja primorske domačine in inozemce ter pomaga do obstoja v Trstu življu iz starih provinc, da dobiva mesto italijansko lice in značaj. Največ posla je po javnih lokalih v torek, sredo, četrtek in petek, kajti v sobotah in nedeljo odhajajo Tržačani, izvzemši zimske dneve, na izlete. Ob torkih je velik promet z dohodom potnikov s parnikom iz Jugoslavije.

Par novih prevedb priimkov v Trstu: Grilj Grillo, Laković Laco, Stok Stocca, Babič Balbi, Dolenc Delpiano, Mežnar Messari, Pavšler Paoli, Požru Porzi, Prelec Prellini, Slavec Slavi, Kosič Sossi, Kocjan Canziani, Pliska Plisca.

Sp. Kolanović, Al. Mari in U. De Marchi so šli čez mejo pri Zadru. Prijeli so jih jugoslovenski orožniki. Čez deset dni so jih izročili italijanski obmejni oblasti. Pri

razpravi v Zadru so bili obsojeni: Kolanović na 6 mesecev in 10 dni zapora, Mari na 6 mesecev in Marchi na 5 mesecev.

V Gorici so zborovali »komatenti«. Predsedoval je Amilcare Rossi, ki vodi njihovo udruženje. »Opera Nazionale Combattenti« je izposlovala pri vladi zagotovilo, da dobijo njeni goriški člani po izvedbi bonifikacijskih načrtov v deželi velika zemljišča v kolonizacijske svrhe v vrednosti osem milijonov lir. Na zborovanju so bili zastopniki vseh oblasti. Amilcare Rossi je svečano naglašal, da Italija ne želi nič drugega nego mirno življenje z vsemi, da se bo tako mogla posvetiti vedno bolj gospodarskemu vstajenju, kakršno želi Mussolinijeva vlada. Italijani pa se ne smejo bati nikogar in morajo biti vedno pripravljeni, da odbijejo napade, od koderkoli bi prišli.

Vojvodinja Elena d'Aosta, predsednica »Italie Redente«, je pregledala pred kratkim več otroških azilov v Istri in na Krašu. Ob vsaki taki priliki zatrjujejo fašistične novine, da je uspeh poitalijančevanja slovenskih otrok potom azilov slujen, ob drugih prilikah, ko presoajo bolj hladno šolsko poitalijančevanje, pa sklepajo, da kar storita azil in šola, pokvari slovenski dom in da bo Julijska Krajina poitalijančena čez sto let ali pa še kasneje po neprestanem vedno intenzivnejšem trudu. Vojvodinja d'Aosta je poslala vladnemu načelniku s svojega inšpekcijskega potovanja poročilo, v katerem pravi, da šteje »Italia Redenta« v obmejnih pokrajinah okoli 1120 azilov in materinskih inštitucij. Njeni sotrudniki se brigajo za štiridesettisoč drugorodcev z gorečo vneto in italijanskim duhom. »Italia Redenta« pa potrebuje še večje podpore s strani vlade in dežel. Stroški slovenskih obmejnih dežel za potujčevanje slovenskih otrok so že doslej ogromni.

težave, naposled pa prišle tudi na sladkosti vsakega stanu in nazadnje sta pozivala k lepi, cenejši in negospodski obleki deček in deklica v nastopu »Narodna noša«, koje oblačila so poslušalcem poleg njunih — čeprav nekoliko zbadljivih besed — zelo ugajala. Šolarska igrice »Zapeljivec« ter obe igri odraslih, namreč »Ženin Miha« in »Obe teti« pa so izzvale mnogo zabave in smeha. Seveda je bilo še precej drugih točk na sporedu, zlasti je za ušesni užitek pridno skrbel domači pevski zbor ter je prireditelj trajala dve in pol uri, ki sta očitno občinstvu še prehitro minuli. — Letos ni bilo javnih reklam za to slavo, upamo pa do drugega leta na zboljšanje položaja naših narodno-obrambnih korporacij in tedaj — Mariborčani, če ne že poprej — boste se eno nedeljo spet odpovedali otoku in Pohorju na račun šmarješkega izleta. Skromne so naše prireditve, a čut, da jih prirejamo domačini sami brez tuje pomoči, čut, da gradimo polagoma trdnjše branike severne mejnike, nas dviga in goni pri vsem našem vzajemnem narodno-prosvetnem delovanju. In ko si podamo v tem obmejnem narodnem delovanju mi štirje pastirji: Št. Ilj, Jarenina, Svečina in Šmarjeta roke, potem bo tu ob meji zmanjkalo prostora za naše »narodne nepridiprave«, kajti: vsa zdaj še tuja paša mora biti naša!

U Kaštel Lukšiču pri naših malčkih

Ko smo se preselili v šolo, smo si vse lepo uredili. Vse je bilo že izpočito. Vožnja ni škodovala nikomur, za kar gre v prvi vrsti hvala direkciji drž. žel. v Ljubljani, ki nam je dala na razpolago čeden separatni štiriosni voz. Na tem mestu se ji najlepše zahvaljujemo.

Uredili smo si tudi naš dnevni red. Ob 6. otroci vstanejo in se umijejo, ob 7. je zajtrk. Nato gredo v borov gozdiček, kjer si pojo, telovadijo, se igrajo in kopajo. Ob 12. je obed, od 2. do 4. počitek. Nato se v lepem vremenu gredo kopat, v slabem pa na izprehod. Ob 7. je večerja, zatem pa gredo otroci na pomol, kjer pojo, se igrajo in si pripovedujejo pravljice. Ob 9. pa zadoni od vseh strani »Lahko noč« in kmalu vsi zaspijo. Ako pa jih ne obide san, pa jim pripovedujem pravljice, dokler ne zasnejo sladkega sna.

Hrana je izborna, za kar gre hvala ge voditeljevi, ki skrbi za tečne in obilne porcije. Največ zabave imajo otroci pri kopanju. Gradijo si mostove in pristanišča, igrajo žogo in šah, lovijo ribe na trnke, katere je preskrbel g. vodja. Pri južini čuješ najprej vprašanja za pošto. — Prve dni so mnogi jokali, da bi radi domov k mami. Pa smo jih tolažili: »Morskega psa boš videl, na parniku boš se vozil, videl boš Trogir in Split!« Pri dveh pa le ni pomagalo: »Ah, kaj zato! Jaz bi rad le k mami!« »Da, jutri greš!« Drugi dan zopet: »Jutri greš!« itd., dokler se niso vživeli. Eden tistih me je danes vprašal: »Gospod, kdaj gremo dom?« »Čez 20 dni!« »Ah, škoda, jaz bi ostal še ves mesec!« Pa naj kdo reče, da pri nas ni prijetno! Nihče več ne sprašuje, vsak se hoče le kopati, vsakdo hoče le solnca.

Mnogokrat delamo izlete. Bili smo že v Kaštelu Novem in Starem, v Štaflicu in Kambelovcu. V nedeljo smo bili tudi pri maši. Vreme se ne more ustaliti, včasih je vetro, včasih tudi dež. Mihec mi je rekel: »Naredite danes lepo vreme. Saj ste danes vi komandant!« — (Vsak dan imamo namreč dežurnega.) — Moj Bog, saj nisem hodil v črno šolo! Luštni pa so naši otroci. Tudi krstili smo se po svoje: Mihec, Šani, Jaka, Tedi, Bobi, Jocek, Cmok, Cmokica, Bobica itd.

Najveselejši dan naših otrok je petek. Pa veste, kaj dobijo? »Pohane miške« s kompotom, tako dobre, da bi najraje vse ušle v en želodec. Pa nimajo dlake, nikar si ne mislite! Zvečer pa dobijo dobrega fižola z makaroni. Seveda potem pridno zračimo, da ne delamo konkurence ruški tvornici za dušik, ker se ji kot bližnji sosedje ne bi radi zamerili.

No, pa končajmo za danes! Vsi pošiljamo vsem toliko koškov poljubčkov, kolikor nas je. Adijo! Se še oglasimo!

Kaštel Lukšič, 15. julija 1930. D. Cv.

120.000 študentov

bodo sprejele v prihodnjem študijskem letu po nalogu sveta ljudskih komisarjev vse sovjetske visoke šole. Od teh jih bo moralo biti vsaj 70 odstotkov industrijskih delavcev ali pa njihovih otrok. Industrijske visoke šole morajo sprejeti najmanj 15 odst. siromašnih in srednje imovitih seljakov, na prvem mestu članov kolektivnih gospodarstev, poljedelske šole pa morajo imeti vsaj 50 odst. seljaških sinov. Za to ogromno število novih visokošolcev bodo zgradili v Moskvi, Leningradu, Harkovu in Sverdlovsku nove skupne študentske domove.

Sokolstvo

Sokolski izlet v Jarenino,

nameravan v nedeljo 20. tm., se preloži radi pogreba in žalne dobe za bratom Antonom Malejem, na poznejšo dobo.

Sport

Sport v nedeljo.

Ob 9.30 na igrišču uSK Železničarja: prijateljska tekma rezerv »Rapid«-»Železničar«;

ob 15.30 na igrišču SK Rapida: mednarodna tekma GAK (Gradec) old boys: SK Rapid old boys;

ob 17.30 na igrišču SK Rapida: prijateljska tekma »Železničar« I: »Rapid« I.

MOLNP službeno.

Za službujočega odbornika v nedeljo predpoldne na igrišču SK Železničarja se delegira gosp. Amon, popoldne na igrišču SK Rapida pa gosp. Koren. Tajnik.

Davisov pokal.

V Parizu se je pričel včeraj ob ogromnem zanimanju občinstva zaključni boj za Davisov pokal med Italijo in Ameriko. V prvi igri je nastopil Allison (Amerika) proti Stefaniju ter premagal Laha 4:6, 7:9, 6:4, 8:6, 10:8. Amerika vodi 1:0.

Tour de France.

V ednajsti etapi, ki je vodila od Perpignana do Montpellierja (164 km), je bil prvi Francoz Pellisier v času 4:55:19. Drugi je bil Lah Guerra, ki sta mu sledila Francoza A. Mogne in Leducy. Dvanajsta etapa je šla od Montpellierja do Marseilla (209 km). Kot prvi je dospel na cilj Francoz A. Magne v času 6:41:42. Sledili so mu Pellisier, Taverne, Leducy itd.

Automobilске nesreče in okolica

Vsi sloji mesta zelo odobravajo postrežene navedbe mariborske policijske oblasti napram vozačem motornih vozil. Tako bodo v bodoče vsaj v mestnem okolišu avtomobilске nezgode skoraj nemogoče. Dosledno izvajanje predpisov bo onemogočalo izrabljanje šoferskih »diplom«.

Vse drugače je to v okolici! Očitno tamkajšnji varnostni organi nimajo tožadnih strogih predpisov, česar se vozači dobro zavedajo. Očividno n. pr. pravi, da je že ponovno ob koncu Tržaške ceste pravi šofer oddal krnilo enemu svojih sopotnikov, ki ni za vodstvo vozil kvalificiran. Zgodilo se je že ponovno, da vozilo vodi skozi mesto izprašan šofer, na periferiji ga pa zamenja zopet diletant brez izpita. Šofer se pa vrne peš ali z avtobusom v mesto... Ali se tako zlorabe res ne dajo preprečiti?

Problem brzine in zaprtih cest danes v mestu več ne obstoja. Tuintam se še kak inozemski avto zaleti — vsled pomankljivega napisa — od mosta naravnost v Gosposko ulico, v splošnem pa je v tem oziru red, na žalost pa le v — mestnem okolišu! Kakor hitro privozi vozilo v okoliške občine, se prične dirkanje kot v zasmeh vsem napisnim tablam občinskih uradov!

V Studencih n. pr. so po obč. uradu zatvorjene nekatere ozke ulice za vsak avtopromet. Občinskim tablam in varnostnim organom v posmeh dirjajo dnevno številni avtomobili po takih ulicah. Isto je tudi z brzinami. K sreči se do sedaj še niso zgodile nesreče. Je pa sploh potrebno, da še le nesreča opozori na nepravilnosti, ki jih hoče preprečiti občina z napisnimi tablam? Vsekakor je dolžnost občine in varnostnih organov, da nadzorujejo izvajanje svojih prometnih navedb.

Prav gotovo so take želje okoliških prebivalcev upravičene in nikakor ne izvirajo iz kakih načelnih nasprotstev napram modernemu prometu. Brezdvomno gre okoličanom za varnost pasantov in vozačev, česar tudi moderni promet ne sme omalovaževati.

Zato prosimo pristojna oblastva, da s strogimi ukrepi napram vozačem motornih vozil ščitijo tudi življenja okoličanov, ki so danes mnogokrat izročena nepremišljenosti in brezobzirnosti nešteti šoferjev in vozačev. Okoličan

„Uidov in Domovinski dan“ v Smarjeti ob Pesnji

(Prispevek k situaciji narodnega dela ob severni meji.)

Vsako leto so Šmarječani prirejali v velikem stilu slavo »Domovinskega dne« in sicer pod okriljem Jugoslovanske Matice, ki pa je letos v svoji ljubljanski centrali morala umolkneti in je to vzrok, da je šmarješki »Domovinski dan« letos moral zavzeti — mimogrede drugo obliko. Proslavo so priredili — učenci in domači pevski zbor zadnje nedelje v juniju v šoli. Dasi se je po 12. uri pričelo oblačiti, se je zbralo v šoli že pred 3. uro pop. okoli 300 ljudi, tako da je primanjkovalo prostora ter jih je precej odšlo domov. Pod vodstvom domačega šol. upravitelja so v pestrem sporedu nastopali učenci in odrasli z govori, deklamacijami, prizorčki, igrice itd., vmes pa so peli deloma učenci, deloma pevski zbor. Dosledno Gregorčičevim besedam »Bog živi vse Slovence — pod streho hiše ene«, katere so si Šmarječani postavili kot geslo že pred leti za vse svoje narodno-prosvetno delovanje, je tudi ta proslava med drugim nudila gniljivo skupino »Neodrešeni domovini«, kjer so se štiri nastopajoče deklice spominjale trepih bratov in sestrice onstran naših mej. Slična točka naj bi ne manjkala nikjer pri naših prireditvah, zlasti tu ob meji. — Mnogo se zadnji čas povsod toži glede bega ljudi — delavcev z dežele v mesta. Je to žalostna resnica! In naj polemizirajo v »Slovincu« filozofirajo o vzrokih tega, ne baš mladega pojava, sem in tje, oba sta pozabila na najvažnejše: Mladini manjka dovolj ljubezni do kmetске rodne grude! Tu čaka šola in dom, pa tudi vse ostalo javnost še nebrog vzgojnih nalog. Zato je bila prav umestna, pa tudi zanimivopoučna skupina »Na kmetih«. Tu se je samozavestno predstavil »Kmet-kralj«, štirje dečki so se v izbranih besedah odločili »Jaz bom kmet«, za zabavo sta poskrbela dva dečka s prizorčkom »Pri čevljarju«, s koso in srpom sta nastopila ter kosila in žela »Kosec in žanjica«, tri deklice »Ženke«, insicer cvetličarka, mlekarica in krušarica so tožile svoje

K. M. Čapek - Chod:

Jindri

Roman — Iz češčine prevel dr. Fran Bradač.

16

Vsi udarci, ki jih je dobil mali Jindra od svojega tirana, so veljali prav za prav njegovemu očetu.

Toda žebliar se je zopet razgovoril, rekoč:

»To lahko rečem, da bi bil dete legitimiral, ko bi bila mati poslušala in me vzela prej, nego je prišlo na svet, ampak ker se je to drugače izteklo, sem rekel, da tega ne more nikoli nihče od mene zahtevati, že zavoljo ljudi ne!«

Za Boga, ta človek mu predlaga račune za svoje ravnanje, da bi pokazal svojo plemenitost — in slednjič, ali nima popolne pravice za to? On je vendar pomogel Boženki iz sramote, v katero je zašla po Pavákovih zaslugi, on je izpolnjeval njegovo mesto v vsakem oziru...

Jindřich Pavák se je stresel zaradi navala pogrobnih ljubosumnosti, sam sebi se je gnusil, da je bil »možen«.

Skočil je pokonci in rekel nekaj čisto drugega, nego je prvotno hotel:

»Nujno je, da to stvar skončamo; kje je fant?«

Vprašal je tako, dasi je dobro vedel, da je šel po mačeho.

»To ne gre tako naglo, ljubi gospod!« je odvrnil žebliar, »o tem se bo dalje govorilo, ko pride žena, tej je tudi nekaj na tem, dosti se je ubijala za fanta! Saj je tudi že tukaj!«

Bilo jo je slišati skozi odprto okno, vpadla je kakor gasilci s hrupnim signalom, ki naj alarmira vse dvorišče. Med vrati delavnice pa je šele pošteno spustila:

»Pošiljati pome ti ni bilo treba, saj sem sama letela, ko je Hortnarka prišla s tem skandalom... Torej to je tisti čisti oče, ki vé šele po desetih letih za svojega otroka? Revno deklico pokvariti, to ti gospodje znajo, potegniti jo, potem jo pa pustiti. Še danes bi bilo za to dovolj časa, mladi gospod, pred desetimi leti ste morali biti šele smrkavec! Pozdravljeni pri nas!«

Tako je govorila ta strašna ženska, z rokami v boku, se klanjala Paváku in se na vse načine spakovala, kakor delajo to megere njenega kova, ako pridejo gledalci k takim prizorom.

Bilo jih je toliko, da so zatemnjevali okno.

Indolog je čutil, kako ga obliva rdečica, dasi je videl le edine oči, oči malega Jindre, ki so bile boljšeče uprte v očetov, po angleško obrniti obraz; prav mogoče je, da je dajal mačehi prav, v kolikor jo je razumeval.

Vendar ne bo tako... se je razkričala sedaj na moža. »Jezesmarija, to vendar ne gre tako; za deset let, to je vendar najmanj deset tisoč, če se računa tisoč na leto.«

Zbor zunaj je v pohvalo zamrmral, le edini človek se je kratko in ostro nasmehnil in takoj povzel besedo:

»Desetkrat eden je deset, gospa Sejčeva, računati bi znali, samo da tisočaki niso copate, ki jih prodajate v kotcih. Ne kričite na celo hišo, s krikom se take reči ne poravnava, ampak drugače. Ta gospod — klanjam se, gospod, dovoljujem si, predstaviti se, Mrkvantický, trajni cesarsko kraljevski model na Akademiji umetnosti in na Umprůmki (Umetn. obrtn. šoli = Uměl. průmyslové škole) in tukajle hišni upravitelj — ta gospod priznava za očeta tega otroka, sam je prišel ponj in ne bo se branil izpolniti, kar mu gre. Gotovo ni ta gospod tak, da bi ga bilo treba šele siliti k nečemu in, če bi bilo treba in bi imel pri tem besedo kdo drugi, potem bi bil »salcamt« in potem bi moglo pasti iz tega prej manj nego več, draga mati!«

Govornik je stal zunaj pred odprtim oknom, ki je tvorilo nekak okvir k njegovi krasni svetniški glavi, z nenavadno gostimi, kodrastimi, sivimi lasmi in sivo, preskrbno gojeno brado. Izgovoril je in si razčesal s pipinim ustnikom brke, ki so bile razun zakajenega dela snežnobele, in je kadil naprej.

»Bog z nami!« se je posmevala Syčeva, »da bi bogoče ne bil povsod navzoč!«

»Bogoče ali Neptun, Krok ali pa Ahasver«, je rekel na to Mrkvantický, »vse to sem drugje; tukaj pa sem hišni upravitelj in dosti! In kot tak pravim, če naj se računijo vse te klofute, ki ste jih že Jindri prisolili, samo vsaka po pet kron, bi morda prišlo skupno na več kot deset tisoč kron, draga mati!«

»Gospod Mrkvantický, tega naj zopet ne govorijo, fantu se je pri nas godilo kakor v raj«, se je branila Syčeva s krikom, ki se ji je že nekam ustavljal.

»To je, pravim,« je odgovoril neizprosni »bogoče«, »kak drug fant, ki bi bil slabotnejše narave, bi bil morda na njegovem mestu že davno v raj. Nalizal se jih je vendar, kot se reče, več nego livancev, dasi je fant drugače res kakor satan, to se mora reči!«

»Ne pustim tu fanta niti eno uro več!« je planil vmes M. Pavák, »...in če bo treba, bom sam pozval obrambo in pomoč uradov.«

Gospa Syčeva ni na to ničesar odgovorila, ampak planila je kakor v zadregi k steklenim vratom sobe, ozmerjala svoja dva dečka, ki sta šele zdaj prenehala s svojo peklensko godbo na pločevinaste pokrovke, in se vrnila v delavnico z malo deklico na roki, ki se je prebudila in jokala, kakor hitro sta dečka prenehala razbijati.

Čisto drugače je zdaj začela žebliarica:

»Kako bi torej mislili, gospod Mrkvantický, da naj to napravimo?«

»Jaz bi predlagal, da bi za danes urad še pustili pri miru,« je izpregovoril važno gospod Mrkvantický, »prepusite to meni, gospa Sejčeva, jaz bom vse ugotovil, s tem gospodom pojdem na njegovo stanovanje in stvar se bo poravnala brez krika in v največjo obojestransko zadovoljstvo.«

»Kaj misliš?« se je obrnila Syčeva na moža.

Žebliar se ni dal motiti v delu in je zgenil z ramama in žebliarica je odhitela, ne da bi čakala dalje, v sobo, zganila se je tako naglo, da je mali deklici v njenem naročju omahnila glavnica nazaj. Našla je, kar je iskala, in precej nato je zaropotalo vse to na tla v delavnici, par ženskih čizm, starih, zelo obnošenih, o katerih je bilo težko verjeti, da bi bila Jindrova obutev, ko bi sam ne bil hlastno segel po njih.

Trdovratna izročitev teh čevljev je bil očiten dokaz, da je gospa Syčeva zadovoljna, da si Jindřich odvede Jindro, seveda pod pogoji, ki jih je predlagal hišni upravitelj Mrkvantický, osebnost, ki je uživala tukaj brezdvomno neomejeno pravno zaupanje.

Med tem je Mrkvantický spremlil ugodni uspeh svojega posredovanja z premišljenim epilogom, med katerim niso prenehali kapati Syčevi žebli, in tudi njegova žena se ni dala zadrževati v svojem šviganju po revni domačnosti, iz katere se mora vsak čas vrniti v Kotce k svoji kramariji.

Za rednika Pavákovega sinčka je bila ta zadeva s tem, da sta jo prepustila izkušenim rokam Mrkvantickéga, za enkrat opravljena in vsi trije so postali nepotrebni.

Med tem je obul Jindra enega svojih prostornih čevljev, toda preden ga je mogel — na boso — zavezati, ga je potegnila roka njegovega očeta po krvi z njegove noge in ga hitro vrgla v stran, ga prijala z isto naglico za ramo in takoj na to so hitro odšli vsi trije, Pavák, Jindra in Mrkvantický, ne da bi rekli zbogom, ne da bi jim kdo rekel zbogom, kar je bilo najzanesljivejši znak medsebojne napetosti.

Mrkvantický je v pojasnilo in oprostitev lahko zamahnil z roko.

Bili so še na hodniku, ko so se tiho odprla s slamnico zastarta vrata delavnice in je prihitela Syčeva.

»Tu imaš, le vzemi si svojo mamo s seboj,« in porinila je dečku v roko okvirček s sliko njegove matere s sunkom, ki je bil podoben udarcu.

»Po dobrem bi to bilo bolje, blagorodje,« je rekel Mrkvantický, »ko bi bil Syc pri tem vztrajal moral bi mu dečka pustiti do sodniške odločbe, on je varih... čeprav si ti ljudje ne smejo mnogo dovoljevati, ker imamo jih v roki, da bi jim glavo naravnal.«

»Le odtod, le proč!« je vzdihnil Pavák, videč, da se je vse prebivalstvo prehodne hiše zbralo na dvorišču; vsakdo je prišel pogledati Jindrova očeta.

Gospod Mrkvantický je moral preskrbeti voz. Pavák je uvidel, da ni mogoče, da bi šel skozi Prago peš v družbi bosega razcapanega dečka in čudaškega patriarha, ki ga je poplavljal brada in lasje, brez klobuka na glavi.

Razun tega se je pripravljala najmlajša generacija na dvorišču, da jih očitno in polnoštevilno spremi v častnem sprevodu.

(Nadaljevanje sledi.)

Sobo in kuhinjo

oddam. Dušanova ulica 12. Magdalensko predmestje. 2045

Prodam

popolnoma novo dvosedežno sandomlino po nizki ceni. Ponudbe pod »Sandolina« na upravo lista. 2067

Gospoda

sprejemem na stanovanje. Koseskega ulica 17. 2066

Dva poštena mladeniča

sprejemem kot sostanovalec in na hrano. Loška ulica 5 I, vrata 7. 2063

Trgovske lokale

in stanovanje za večji obrat odda Posredovalnica Maribor, Sodna ulica št. 30. 2056

Posestva, hiše,

gostilne, pekarije, žage, prodaja Posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30. 2056

Stavbišče

pod piramido prodam. Poizve se Aleksandrova 19, I. nadstropje, Tischler. 2058

Posredovalnica Iv. Godina,

Maribor, Tattenbachova ulica 19/I prodam:

Veleposestvo poleg žage in mlin ter 117 ha prvovrstnega zemljišča, od tega 89 ha lepega bukovega gozda, enonadstropno stanovanjsko hišo z velikimi gospodarskimi poslopji, leži ob državni cesti.

Hišo z gostilno, trgovino, trafiko in 40 oralov vinogradnega posestva, poleg farne cerkve, šole in ob okrajni cesti. Cena 600.000 Din.

Dalje večja in manjša posestva, hiše, vile, gostilne, trgovske lokale itd. 2059

Vinotoč dr. Schmiderer

se zapre 26. julija. 2055

Razno pohištvo

prodam, Gregorčičeva ulica 14/II. 2061

Fotografiram vse!

Portreti, brz slike, industrija, sport. Najnovejši aparati in svetlobne naprave. Novo urejen fotoatelj. Fotom. er, Gosposka 39. 16

Prodam čebele,

7 družin in več praznih panjev in krasen paviljon za 9 družin. Ivan Pirc, Maribor, Betnavska cesta 1. 2026

Časopisi in inserati.

pri Hinko Sax, Grajski trg. 1654

V soboto, dne 19. julija

bo v dvorani Ilgo v Studencih preje Gačnik koncert s plesom. Začetek ob 18. uri vstop prost, godba duett-Metelko. 2032

Pozor!

Prodam radi selitve konje, vozove z vsem inventarjem. Naslov se izve pri g. brivcu Pircu v Cvetlični ulici. 2031

Stanovanje

dveh sob oddam s 1. avgustom. Naslov v upravi lista. 2034

Sobo in črkošlikanje,

barvanje fasad izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. IX

Za potovanje:

potne kovčke in torbe, v veliki izbiri od navadne do najfineše vrste. Kovčki za auto in kolekcijo vzorcev po naročilu. I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 1763

Stole vpletam

s prvovrstno trstiko in sprejemam v popravilo vsakovrstne košare in sita. Josip Antloga, košarski in sitarski mojster, samo Trg svobode, zraven mestne tehtnice. 529

Gramofone

popravlja najbolje in najceneje mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ulica. 14. 602

Elektroinštalacije,

montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopij vsaka montažna popravila, popravila motorjev najceneje izvršuje Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga, motorjev po konkurenčni ceni. XII

Hitro popravilo ur,

ceneno in točno z 1—5letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom. XVII

Eksportna hiša „LUNA“ lastnik A. Pristernik

Aleksandrova cesta 19 MARIBOR Aleksandrova cesta 19

Bogato izbrana zaloga:

Poletne majice za otroke komad od Din 11.— naprej
Veslaški jopiči za gospode komad od Din 24.— naprej
Kopalne hlačke komad od Din 12.— naprej
Kopalne obleke komad od Din 35.— naprej
Kratke nogavice za otroke par od Din 6.50 naprej
Kratke nogavice za dame par od Din 10.— naprej
Kopalne čerlice komad od Din 8.— naprej
Gumijasti kopalni pasovi komad od Din 6.— naprej
Sokolske majice komad od Din 20.— naprej

Nadalje velika zaloga čipk, vezenin, svilenih trakov, čevljev iz jadrovine, sandal, kravat, srač, ovratnikov, ženskih in moških nogavic itd. XXI

Iščem

1 do 2 sobno stanovanje. Plačam točno. Zalokar, Smoletova ulica 8. 2029

Najlepše razglednice iz Maribora

dobite v papirnici Feliksa Novaka. Gosposka ul. 9. 1768

Dobro ohranjena okna,

vrata, kavarniško blagajno, obešalnike itd. prodam. Meljska cesta 12. 2041

Sobo s štedilnikom

oddam v stari Magdalenski ulici eni ali dvema, toda samo mirnim osebam. Pojasnila daje uprava »Večernika«. 2042

Kupim takoj

razno pohištvo, nihalno uro, šivalni stroj, moške obleke, čevlje, damsko kolo. Plačam v gotovini. Pismene ponudbe na M. Makor, Maribor, Ruška cesta 35. 2038

Učenko

sprejme takoj strojna pletarna Golob, Orožnova ulica 6. 2036

Madjarski korespondent (inja)

ki obvlada po možnosti tudi stroje-pisje se sprejme za večerne ali opoldanske ure. Delovni čas za 2 uri tedensko. Ponudbe na upravo pod »Korespondent«. 2035

Sobo,

čisto, z dvema posteljama in uporabo kopalnice v bližini Vodnikovega trga, oddam. Istotam sprejemem tudi solidno sostanovalko. Naslov v upravi lista. 2012

Stanovanje

sobo in kuhinjo, iščem. Cenj. ponudbe pod »Mir« na upravo.

Išče se gospodična

k 10letni deklici radi dnevnega sprehoda in zabave. Naslov v upravi lista. 2051

Kis za vlaganje

Spirit za vlaganje

1079

Tel. 25-80 **JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, Gosposka ulica 9** Tel. 25-80

Ležalne stole

za solnčenje, pleteno pohištvo, potnekošare, galanterijo, drobnarije, parfumerijo, vrvarske izdelke, motvoz itd.

nudi najugodnejše

Drago Rosina
Maribor, Vetrinjska ul 26

Naznanilo otvoritve!

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem otvoril
v Mariboru, na Meljski cesti števil. 31
moderno urejeno prekajevalnico s prodajalno.

Izdeloval bom vsakovrstne mesne izdelke ter imel vedno sveže blago na razpolago. S svojo dolgoletno prakso, ki sem si jo pridobil v tu- in inozemstvu, mi bo mogoče raznim željam cenj. občinstva ustreči. Jamčim za točno in solidno postrežbo!

Za obilen obisk se priporoča

LEOPOLD URBAN, PREKAJEVALEC.

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

Gramofoni	od Din 298— dalje	
Mandoline	136—	
Violine	95—	
Gitare	207—	
Trombe	505—	
Ročne harmonike	85—	3361

PRODAJALNA: TRG SVOBODE
Nova Scherbaumova zgradba

Linolejum

je najboljši
in najcenejši
obložek
za tla

Za vkuhanje in vlaganje

sadja, jagod in zeljšč priporočam lastno pristno
slivovko, vinski špirit in droženko.

Obenem priporočam najboljši

kis za vlaganje kumar.

GUSEL ADALBERT, žganiarna,

Aleksandrova c. 39 MARIBOR Koroška c. 18

Konkurzna razprodaja

ori tvrdki **FRANC FRANGES**, naslednik

Rupert Jeglitsch

Maribor, Gosposka ulica 11.

Železnina, razno orodje in kuhinjska posoda
se prodaja **40% pod nabavno ceno.**

GOSTILNA „PLOHL“, TEZNO.

Jutri popoldne

koncert.

Poiedina pečenih in ocvrlih piščancev.

Z izborna kapljico in vedno svežim pivom v sodčkih
preskrbljeno. Za obilen obisk se priporoča

VINKO PLOHL.

Zahtevajte povsod „Večernik!“

Vinotoč

štajerske hranilnice v Košakih — **Pekel**

otvorjen

1978

Kvalitetna vina no nizkih cenah.

EVA CREMA

odstrani nadležne
lase brez bolečin.
Neprekosljivo kosmetično sredstvo. Dobi se v vseh
lekarnah, drogerijah, parfumerijah in glavni zalogi

A. ZORKO :: MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA 14 1985

**Inserirajte
v
„Večerniku“**

Brez strokovnjaka nobenih očali!

PETELNOVA OČALA SO NAJBOLJŠA

J. PETELN

Maribor, Gosposka ul. 5

Diplomiran in državno preizkušen optik

Pomerjenje vseh očal

ADVOKAT

Dr. MAKSO ŠNUDERL

naznanja, da je preselil svojo odvetniško pisarno na

ALEKSANDROVO CESTO ŠT. 28/I.

(v hišo zavarovalnice »Feniks«)

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš nad vse ljubljani in nepozabni soprog oz. oče in sin, gospod

JOSIP ZELZER

gostilničar in hišni posestnik

v sredo, dne 16. julija 1930 ob pol 13. uri v 48. letu nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v nedeljo, dne 20. julija 1930 iz mrtvašnice starega mestnega pokopališča v Strojmayerjevi ulici na mestno pokopališče v Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala dne 21. julija 1930 ob 7. uri v stolni cerkvi.

Maribor, dne 18. julija 1930.

1062

Roza Zelzer, soproga. Gretl Zelzer, hčerka. Franc in Ivana Zelzer, starši ter vsi ostali sorodniki.